

ÉNEK-ZENE KÖVETELMÉNYEK

7. évfolyam

Magyar népdalok

A szennai lipisen-laposon, Által mennék, Ej, haj, gyöngyvirág, Erdő, erdő, de magos a teteje, Fecském, fecském, Hopp ide tisztán, Kecskemét is kiállítja, Megkötöm lovamat, Megrakják a tüzet; Sej, felszállott a kakas; Te vagy a legény

Műzenei szemelvények

Gloria Patri et Filio (gregorián)

Moniot D'Arras: Nyári ének (XIII sz.)

Praetorius: Jubilate Deo – kánon

J. S. Bach: Már nyugosznak a völgyek (János Passió 15. sz)

J. Haydn: Szerenád

W. A. Mozart: Vágyódás a tavasz után

L. van Beethoven: Urián földkörüli utazása

Örömóda

Franz Schubert: A pisztráng

Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

Pásztorok, pásztorok, örvendezve

Kossuth Lajos táborában

Amadé László – Arany János: Toborzó (A szép fényes katonának)

Bocsásd meg Úristen (Cantus Catholici, 1651, Balassi B.) protestáns egyházi népének

Néktek emlékezem (Cantus Catholici, 1651)

ISMERETEK

- Népdalok és műdalok
- a magyar népzene régi és új rétegeinek jellemzői
- Műzene és népzenei feldolgozások különbsége
- Homofon és polifon (kánon) szerkesztés
- A zenetörténeti stílusok vokális jellemzői
- A dúr és moll szerepe a zenei kifejezésben

Zenehallgatási anyag

Magyar Gregoriánium (Schola Hungarica) - részletek

Orlando di Lasso: Visszhang

Bakfark Bálint: Fantázia lantra - részlet

J. S. Bach: h-moll szvit – Badinerie

d-moll toccata és fuga

Parasztkantáta Nr.16 basszus ária

János Passió – Már nyugosznak a völgyek 15.sz.

G. F. Handel: Messiás – Halleluja

F- dúr orgonaverseny I. tétel

H. Purcell: Artúr király – Pásztor, pásztor

Joseph Haydn: Óra – szimfónia II. tétel
 físz-moll (Búcsú) szimfónia IV. tétel
 W. A. Mozart: Falusi muzsikások
 Figaro házassága – nyitány részlet
 L. van Beethoven: G-dúr zongoraverseny 2. tétel
 IX. szimfónia – Örömóda
 Franz Schubert: A pizstráng
 A-dúr zongoraötös IV. tétel
 Kodály Zoltán: Jelenti magát Jézus
 Új Pátria sorozat – Utolsó Óra (válogatás)
 A népzenei revival legjobb felvételei

ISMERETEK

- Ismeri a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket
- Azonosítani tudja az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat, jellemzőiket, hangszerelési sajátosságait
- 1#, 2#, 1 bé, 2 bé előjegyzés

8. évfolyam

Magyar népdalok

A bolhási kertek alatt, A csitári hegyek alatt, Az igaz Messiás, Béreslegény, Bújdosik az árva madár, Elindultam szép hazámból, Elmegyek, elmegyek, Erdő mellett estvéledtem, Gerencséri utca, Hej, haj Boldizsár – cigány népdal, Kőmíves Kelemen balladája, Röpülj, páva

Műzenei szemelvények, más népek dalai

Aranyosom – lengyel népdal
 Enni, inni van csak kedvem – szlovák népdal
 Régi mesékre – ír népdal
 Nyírfácska - orosz népdal
 Ismeretlen szerző: Az erdőn már a rügy fakad – Tavaszköszöntő, a reneszánsz mű dallama
 Bárdos Lajos: Csöndes kánon (Raics István)
 Gaudeamus igitur (két szólam)
 W. A. Mozart: Ó, felvirradt a szép óra
 Gebhardi – Kerényi György: Glória szálljon – kánon
 Nobody knows – spirituálé (két szólam)

Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

Ó, gyönyörű szép, titokzatos éj
 Kossuth Lajos azt üzent
 Fónagy József – Arany János: Süvegemen nemzetiszín rózsá
 Ma van húsvét napja

ISMERETEK

- Népdalok és műdalok
- a magyar népzene régi és új rétegeinek jellemzői
- Műzene és népzenei feldolgozások különbsége

- Homofon és polifon (kánon) szerkesztés
- A zenetörténeti stílusok vokális jellemzői
- A dúr és moll szerepe a zenei kifejezésben

Zenehallgatási anyag

W. A. Mozart: A-dúr klarinétkvintett lassú tétele

Frédéric Chopin: g-moll mazurka

Liszt Ferenc: Mazeppa – részletek

XV. Magyar rapszódia

Felix Mendelssohn: e-moll hegedűverseny I. tétel - részlet

Antonin Dvořák: IX. Új világ szimfónia – IV. tétel (részlet)

Giuseppe Verdi: Aida – Bevonulási induló

Nabucco – Szabadság kórus

Georges Bizet: Carmen – Torreádor dal

Erkel Ferenc: Bánk bán – Keserű bordal

– Hazám, hazám

Johannes Brahms: Akadémiai ünnepi nyitány – részlet

Robert Schumann: Gyermekek jelenetek – Álmodozás

Richard Wagner: Tannhäuser - Nászinduló

Pjotr Iljics Csajkovszkij: IV. szimfónia IV. tétel

Claude Debussy: Gyermekek kuckó - Néger baba tánca

Igor Stravinsky: Petruska – Orosz tánc

Bartók Béla: Négy szlovák népdal; Allegro Barbaro

Concerto: IV. tétel Intermezzo Interrotto

Kodály Zoltán: Székelyfönő – Rossz feleség ballada, El kéne indulni

Fölszállott a páva – részletek a variációkból

Kodály Zoltán - Weöres Sándor: Öregek,

Esti dal

Carl Orff: Carmina Burana – Ó, Fortuna

Krzysztof Penderecki: Hirosima emlékezete

George Gershwin: Porgy és Bess – Porgy dala (Az ínség nálam a vagyon...)

Jazz standard-ek

Új Pátria sorozat – Utolsó Óra (autentikus felvételek).

Népzenei revival legjobb felvételei

ISMERETEK

- Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és törzshangok ismerete
- A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti alapvető különbség értelmezése a tanult énekelt anyagokon
- Tiszta, kis- és nagy hangközök (T1-T8) megfigyelése és megnevezése az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan
- Fél és egész hangos építkezés fogalmi ismerete
- Kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dúr és moll jelleg hangzásában

Népdalok

Azt gondoltam, eső esik, Bujdosik az árva madár, De sok eső, de sok sár, Hej, rozmaring, rozmaring, Kőrösfői kertek alatt, Szerelem, szerelem, Szeress egyet, s legyen szép, Szivárvány havasán, Én is voltam, mikor voltam, Éljen a barátság, Hej, igazítsad, Vigan, vigan, Paradicsom mezejibe, Sok Zsuzsanna napokat

Műzenei szemelvények, és más népek dalai

Szeikilosz sírverse
Splendor Paternae gloriae (Atyának fénye, fénysugár)
John of Fornsete: Nyár-kánon (Vaskó Andor ford.)
Ófrancia kánon: Jertek, jertek, nosza, járjunk táncot!
Farkas Ferenc: Hajnalnóta
W. Byrd: Tavasz – kánon
Ismeretlen szerző: Kék ibolyácska
Budát, ó Hunnia, az török rabolja
Balassi Bálint: Bocsásd meg úristen – protestáns népének
J. Haydn: Erdő mélyén – kánon
W. A. Mozart: Jöjj, drága május
Ég a város – angol kánon

ISMERETEK

- A zsoltár típusú dallamok jellemzői
- Ugrós és csárdás tánc típusok
- Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban
- Zenei nyelvjáráások, dialektusok jelentése a népzeneben
- A tanult dalok kulturális közegének megismerése
- Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében

FOGALMAK

Zsoltár típusú népdal, szillabikus, melizmatikus, autentikus, tradíció, átdolgozás, dialektus, Magyar Népzene Tára

Zenehallgatási anyag

Szerelem, barátság

Azt gondoltam, eső esik
Repülj madár – Sebestyén Márta, Muzsikás Együttes
Lassus: Zsoldos szerenád
W. A. Mozart: Don Giovanni - részletek- I. felvonás 8. és 9. jelenet
Beethoven: F-dúr románc
Liszt Ferenc: Szerelmi álmok

Zeneművek és a történelem

J. S. Bach: Máté passió – részletek (54 számtól - 59 -ig)
Handel: Messiás - Halleluja

Zeneművek és az irodalom

Carl Orff: Carmina Burana – In taberna
Kodály Zoltán - Weöres Sándor: Öregek

Életképek

Ugrós és csárdás dallamok – válogatás revival népzenei felvételekből

Vivaldi: Négy évszak-részletek

Joseph Haydn: Évszakok – Szüreti kórus

Mozart: Requiem - részletek

Farkas Ferenc: Furfangos diákok - részlet

Karai József: Estéli nótázás

Régi muzsika kertje

Dies Irae

Missa de Angelis – Kyrie

Dufay: L’homme arme mise - Kyrie

G. P. Palestrina: Sicut cervus

J. S. Bach: c-moll prelúdium és fuga

J. S. Bach: h-moll szvit – részletek

Mozart: C-dúr zongoraverseny II. tétel

Mozart: A-dúr szonáta III. tétel

L. van Beethoven: V. szimfónia – I. III. tétel - részlet

Szemelvények a magyar zenetörténetből

Bakfark Bálint: Lantfantázia

Esterházy Pál: Harmonia caelestis – részletek

FOGALMAK

Vokális műfajok, gregorián, recitativo, korál, kyrie, passió, duett, motetta.

Hangszeres műfajok: prelúdium, fuga, vonósnégyes.

10. évfolyam

Népdalaink világa

○ Szerelem

Akkor szép az erdő

Nem úgy van most, mint volt régen

Nézd meg, lányom

Hej, révész, révész

○ Életképek

Annyi nekem az irigyem

Eddig vendég

Én az éjjel nem aludtam

Irigyeim sokan vannak

○ Ünnepek

Sok számos esztendőket

Víg volt nekem az esztendő

Szent János áldása

Üdvözlégy, Szent László király

Műzenei szemelvények, és más népek dalai

Franz Schubert: A hársfa

Kodály Zoltán: Mikoron Dávid (Psalmus Hungaricus)

Old Black Joe – spirituálé

Oh, happy day

ISMERETEK

- A zsoltár típusú dallamok jellemzői
- Ugrós és csárdás tánc típusok
- Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban
- Zenei nyelvjáráások, dialektusok jelentése a népzeneben
- A tanult dalok kulturális közegének megismerése
- Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében

FOGALMAK

Zsoltár típusú népdal, szillabikus, melizmatikus, autentikus, tradíció, átdolgozás, dialektus, Magyar Népzene Tára, dalciklus, etűd

Zenehallgatási anyag

Szerelem, barátság

G. Bizet: Carmen – Habanera

G. Puccini: Tosca – Cavaradossi, levélárja

R. Wagner: Nürnbergi Mesterdalnokok I. jelenet

G. Verdi: Don Carlos – Szabadság kettős

Bartók Béla: A kékszakállú herceg vára – részletek

Bartók Béla: Ne menj el

Zeneművek és a történelem

F. Chopin: Forradalmi etűd

R. Schumann – Karnevál - részletek

Kodály Zoltán: Hány János – Felszántom a császár udvarát

A. Dvořák: Új világ szimfónia – részletek

A. Honegger: Jeanne d'Arc a máglyán - részletek

Zeneművek és az irodalom

F. Schubert – J. W. Goethe: Rémkirály

S. Prokofjev: Rómeó és Júlia – lovagok tánca

Életképek

Csajkovszkij: Hattyúk tava – részletek

Muszorgszkij: Egy kiállítás képei - részletek

M. Ravel: Bolero

Johann Strauss: Éljen a magyar - polka

Kodály Zoltán: Galántai táncok - részletek

Cl. Debussy: A tenger – részlet

I. Stravinsky: Tűzmadár – részlet, a mű kezdete

G. Gershwin: Egy amerikai Párizsban - részlet

Bartók Béla: Cantata Profana - részletek

Régi muzsika kertje

Mendelssohn: e-moll hegedűverseny I. tétel

Szemelvények a magyar zenetörténetből

Liszt Ferenc: Esz-dúr zongoraverseny – I. tétel

Erkel Ferenc: Bánk bán –Keserű bordal, Hazám, hazám

Bartók Béla: Concerto – II. tétel, Párok játéka

Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus- részletek

Kurtág György: Játékok – részletek

ISMERETEK

- A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása
- A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban
- Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése
- A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerezési, szerkesztési megoldásokkal,